

Valsts darba
inspekcija

Valsts darba inspekcijas pārbaūžu rezultāti medicīnas nozarē

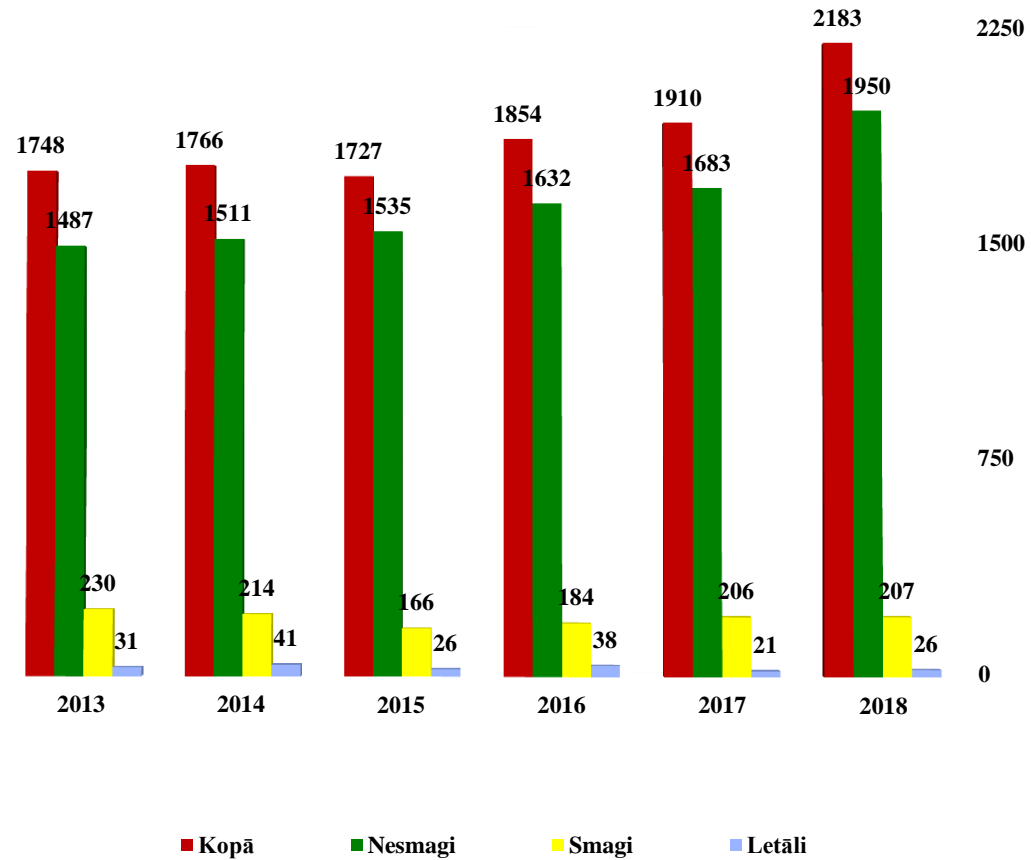
Ā. Matisone, Valsts darba inspekcijas
Darba aizsardzības nodaļas vadošā eksperte,
e-pasts: arija.matisone@vdi.gov.lv

10.04.2018. Rīga

Valsts darba
inspekcija

Nelaiimes gadījumu skaita dinamika

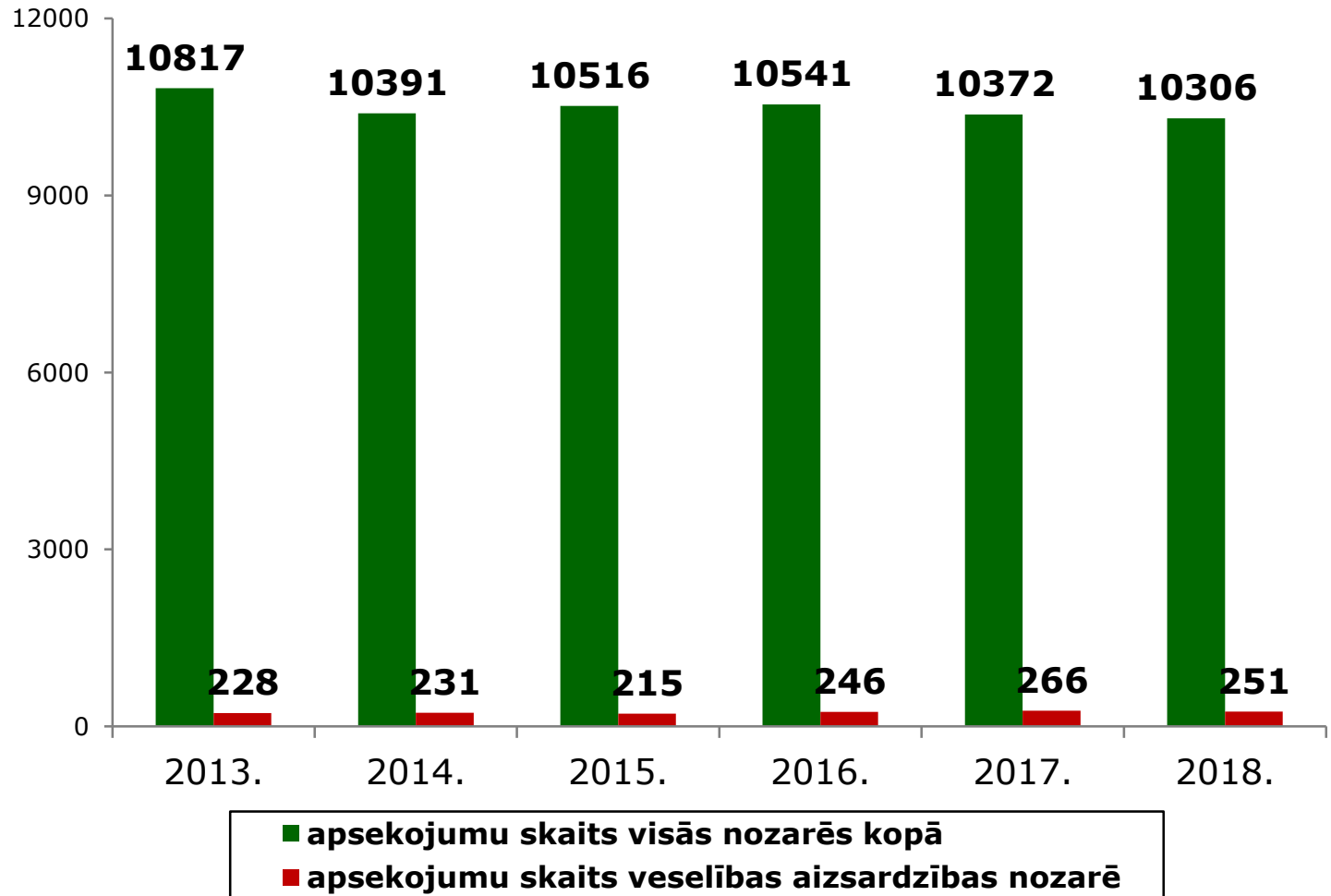

*2018 gads, operatīvie dati

Valsts darba
inspekcija

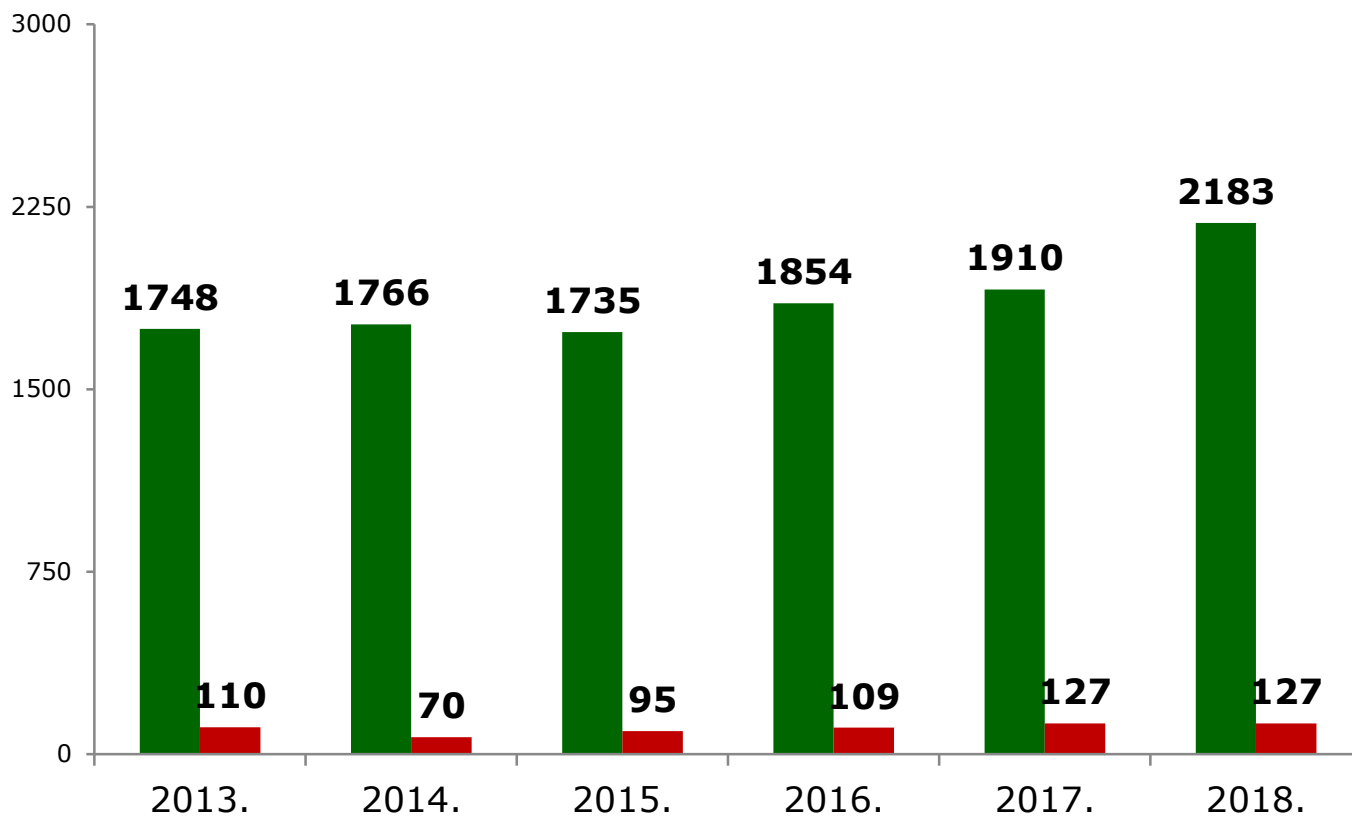
Apsekojumu skaita dinamika veselības aizsardzības nozarē (Q86)

Valsts darba
inspekcija

Veselības aizsardzības nozarē (Q86) notikušo nelaiemes gadījumu darbā īpatsvars

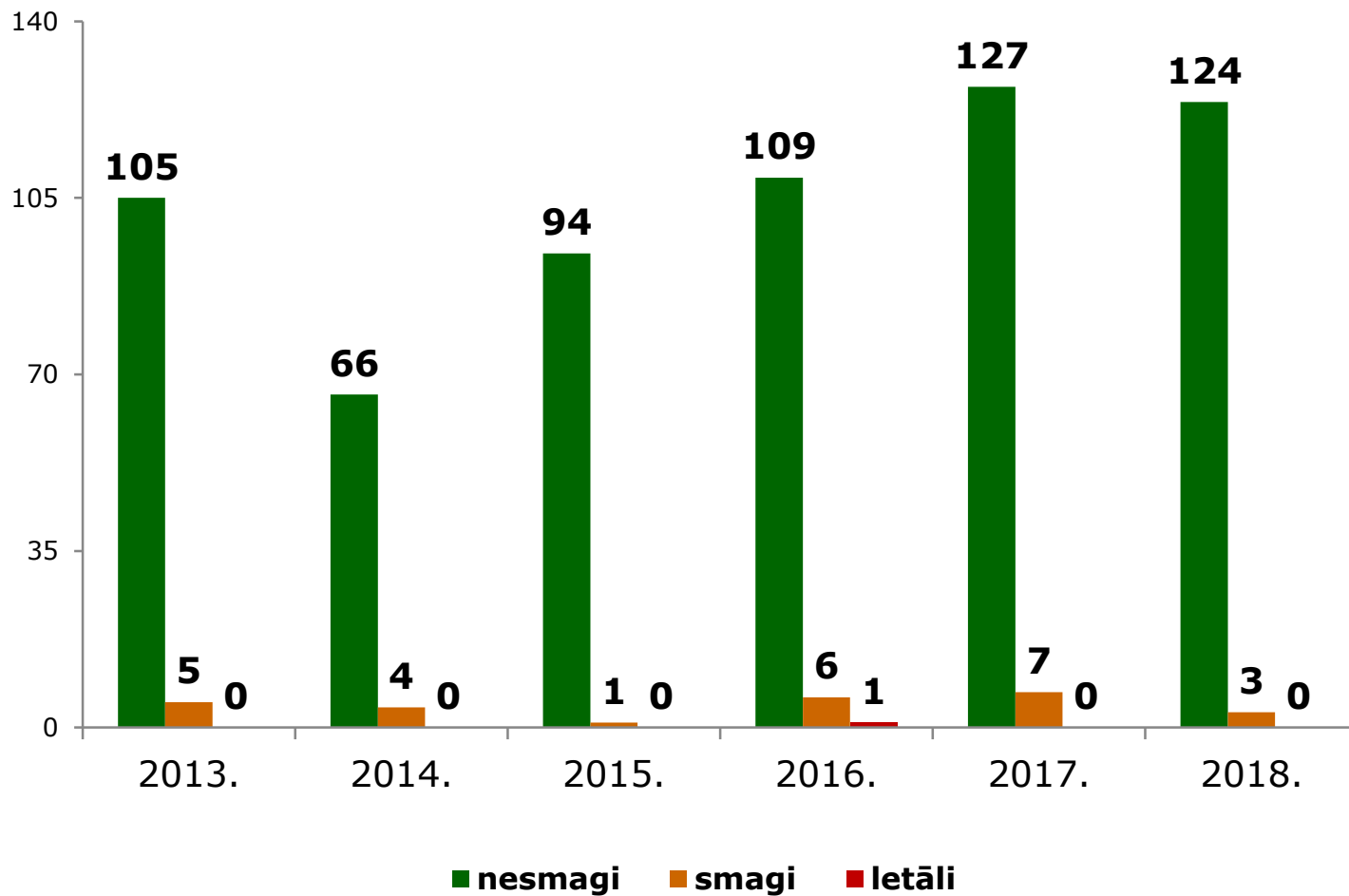

- darbā notikušo nelaiemes gadījumu skaits visās nozarēs kopā
- darbā notikušo nelaiemes gadījumu skaits veselības aizsardzības nozarē

Valsts darba
inspekcija

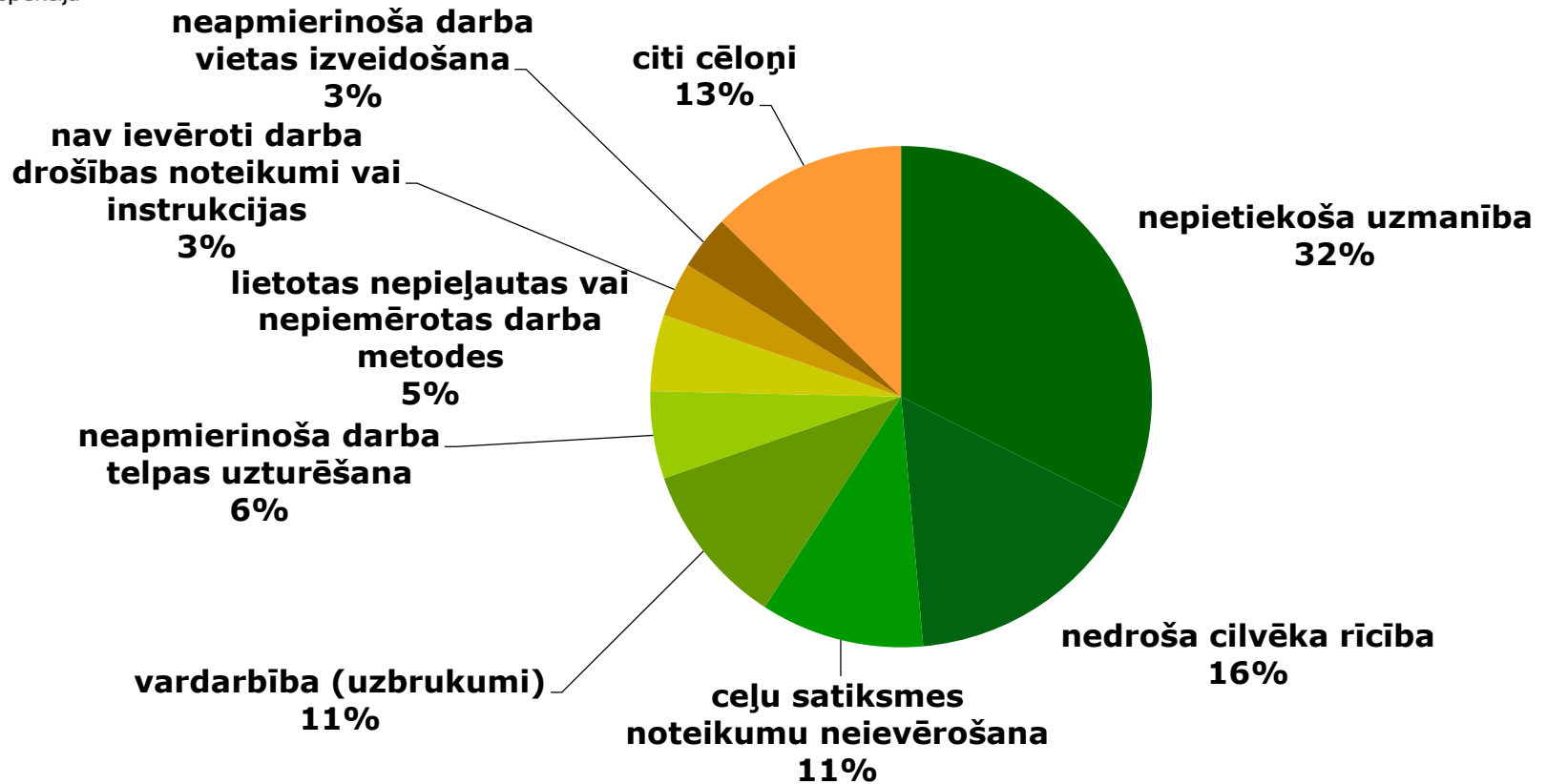
Nelaiemes gadījumu darbā skaita dinamika veselības aizsardzības nozarē (Q86)

Valsts darba
inspekcija

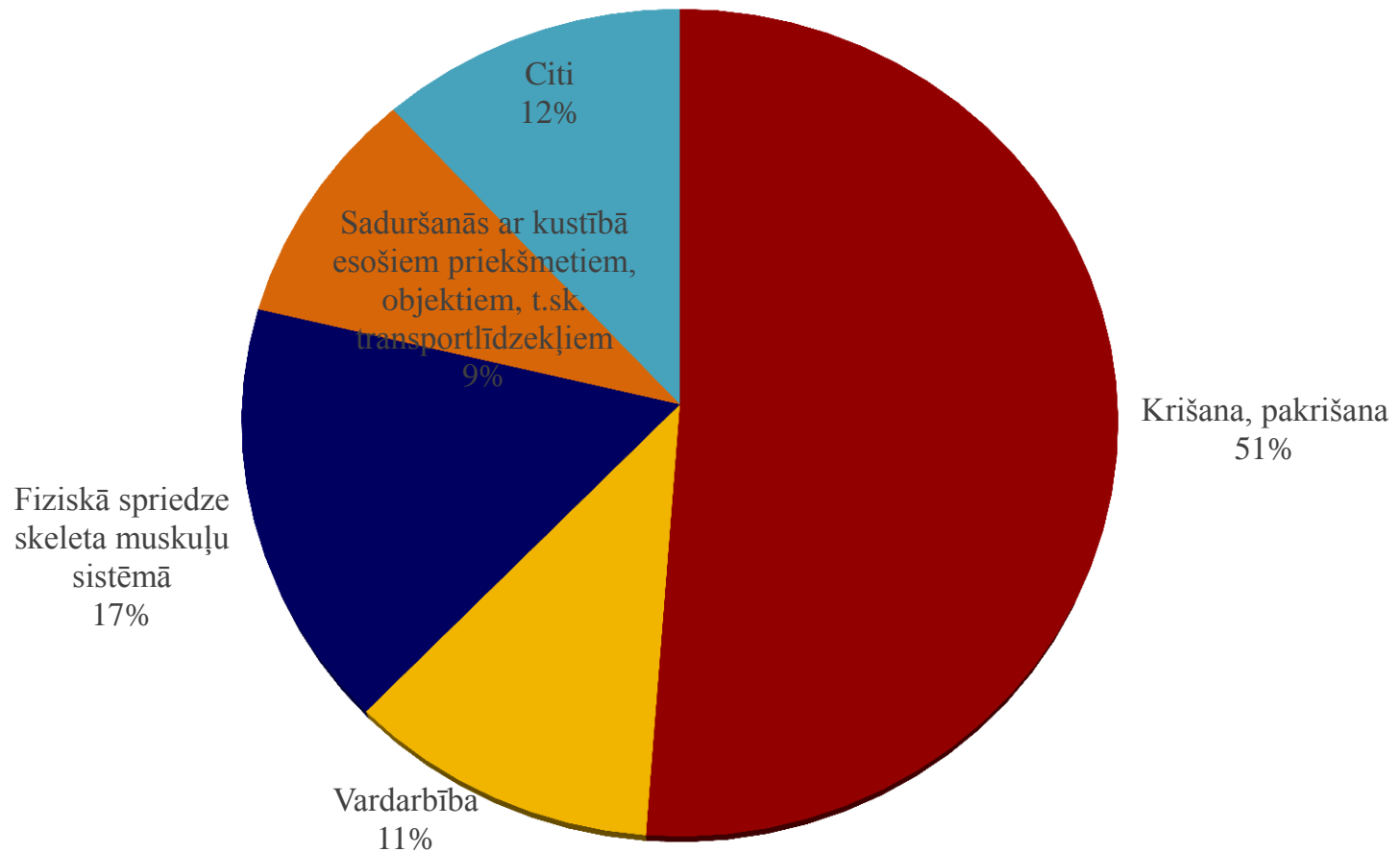
Veselības aizsardzības nozarē (Q86) notikušo nelaimes gadījumu darbā cēloņi

Valsts darba
inspekcija

Veselības aizsardzības nozarē nodarbinātajiem visbiežāk konstatētie traumēšanas faktori

Valsts darba
inspekcija

Raksturīgākie nelaimes gadījumi

- Māsas palīdzē (62 gadi, darba stāžs - **19 gadi**) – atgriezoties ultrasonogrāfijas telpā, kas bija vāji apgaismota, neuzmanības pēc aizķērās aiz sēdratu kāpšļu fiksatora, ko pati pirms mirkļa bija atstājusi telpā, pakrita un guva smagu traumu, **cēlonis** – darbinieces neuzmanība;
- Radioloģe (59 gadi, darba stāžs **7 gadi**) – priekšā ejoša paciente, izlika kruķus sev priekšā, kā rezultātā cietušajai aizķērās kāja aiz pacientes izliktajiem kruķiem un viņa nokrita uz grīdas, **cēlonis** – darbinieces neuzmanība;
- Neatliekamās palīdzības sanitāre (33 gadi, darba stāžs – **2 gadi**) – braucot uz izsaukumu, automašīnas vadītājs strauji pagrieza stūri, lai izvairītos no sadursmes, taču cita automašīna ietriecās neatliekamās palīdzības mašīnā, tā apmeta vairākus kūleņus, kā rezultātā sanitāre guva smagas traumas, **cēlonis** – ceļu satiksmes negadījums;
- Medicīnas māsa (27 gadi, darba stāžs – **3 gadi**) – lai nodrošinātu palīdzības sniegšanu pacientam, trijatā cēla pacientu gultā, kā rezultātā sajuta asās sāpes mugurā, **cēlonis** – darba drošības instrukciju neievērošana;

Valsts darba
inspekcija

Raksturīgākie nelaimes gadījumi

- Mediģinas laborante (46 gadi, darba stāžs – **16 gadi**) - mēģinot no šļirces noņemt adatu, iedūra sev labās rokas vidējā pirkstā, **cēlonis** - darba drošības instrukcijas prasību neievērošana;
- Feldšeris (28 gadi, darba stāžs – **1 gads**) – tika sniegta palīdzība pacientam, pēkšņi viens no telpā esošajiem vīriešiem uzbruka feldšerim un ar nazi ievainoja feldšeri, **cēlonis** - vardarbība;
- Sociālā aprūpētāja (43 gadi, darba stāžs – **0 gadi**) – atņemot mūzikas centru meitenei, tā satrakojās un mēta ar apavu aprūpētājai, trāpīja darbiniecei pa galvu, **cēlonis** – vardarbība;
- Māsas palīdzē (49 gadi, darba stāžs **11 gadi**) - pārvietojoties pa gaiķeni, nepamanīja, ka vienā pusē veikta mitrā uzkopšana, paslīdēja un guva gužas kakliņa lūzumu, **cēlonis** – neapmierinoši darba apstākļi – slidenā grīda un brīdinājuma zīmju trūkums.

Raksturīgi nelaimes gadījumi (3)

- Māsas palīdzē (57 gadi, darba stāžs **2 gadi**) – beidzot maiņu, ģērbtuvē vēlējās aiztaisīt logu, pakāpjoties uz krēsla, tas pēkšņi slīdēja un cietusī krita no 0,5 m augstuma, sasita galvu – smaga darba trauma, **cēlonis** – darbinieces nedroša rīcība, nepiemērota aprīkojuma izmantošana, nepilnīga apmācība, nepiemērots ģērbtuvju ierīkošana.

**2018.–2019. gada kampaņa
«Veselīgās darbavietās turi grožos bīstamās vielas»**

No 15.10.2018. līdz 15.11.2018. notika tematiskā pārbaude sociālās aprūpes nozares uzņēmumos (MACE Q87,Q88)

Galvenie mērķi Latvijā

- Palielināt informētību par riskiem, ko rada bīstamas vielas darbavietā
- Veicināt preventīvu kultūru risku efektīvai izskaušanai un novēršanai
- Popularizēt labās prakses piemērus (labas prakses balvas konkurss, ekskursijas uz uzņēmumiem, semināri, konferences)

STOP princips

- Darba devējiem ir jānosaka efektīvi preventīvi darba aizsardzības pasākumi
- Darbavietās ir jāaizstāj bīstamu vielu un procesu izmantošana (piemēram, izstrādājot jaunus darba procesus)
- Ja aizstāšana nav iespējama, riski jāpārvalda, pamatojoties uz preventīvo pasākumu hierarhiju — STOP principu

Samainīšana (aizstāšana ar drošām vai mazāk kaitīgām alternatīvām)

Tehnoloģiski pasākumi (piemēram, slēgta sistēma, vietējā nosūces ventilācija)

Organizatoriski pasākumi (piemēram, iedarbībai pakļauto darbinieku skaita vai iedarbības laika samazināšana)

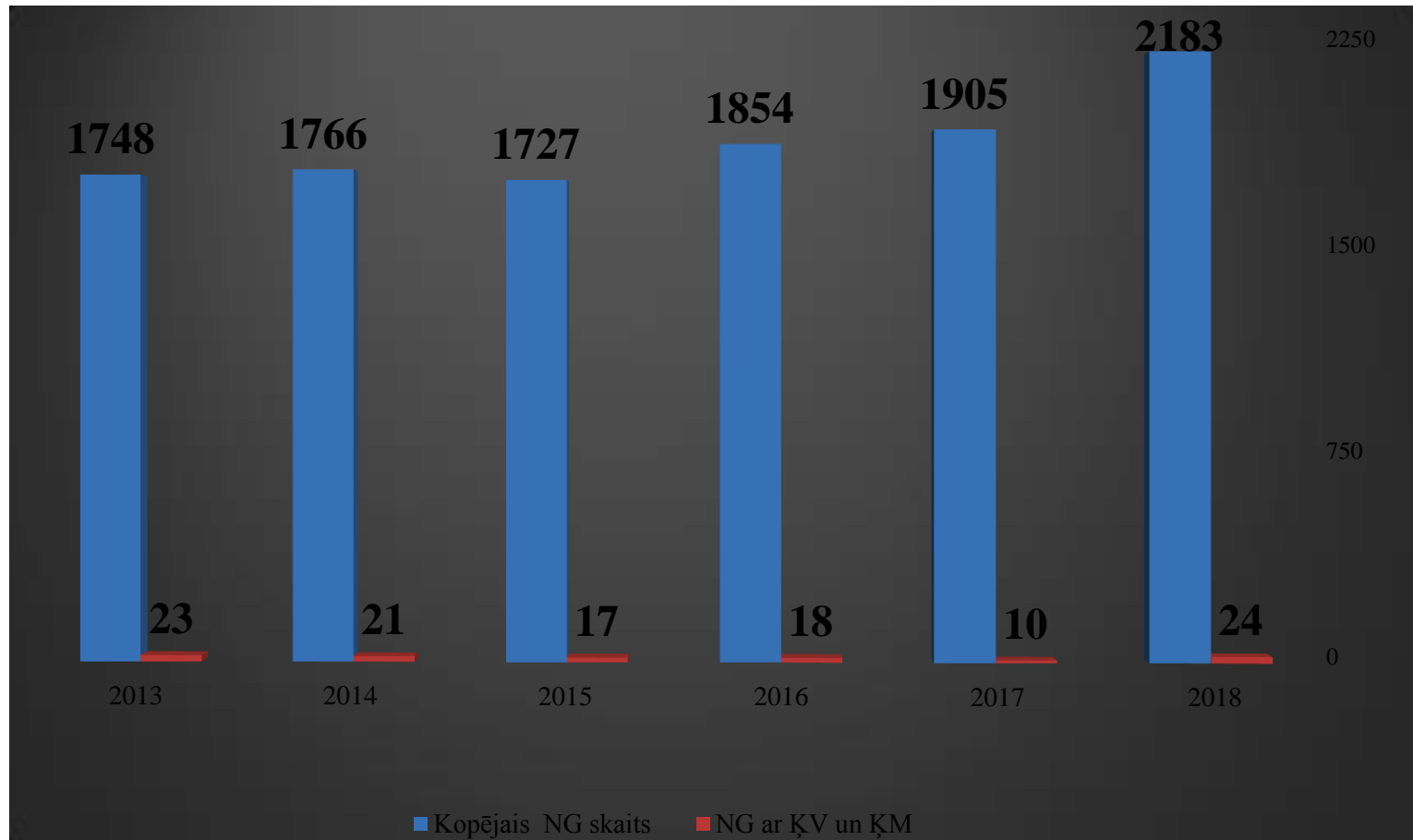
Personīgā aizsardzība (individuālo aizsardzības līdzekļu lietošana)

Valsts darba
inspekcija

Ar ķīmisko vielu un ķīmisko maisījumu saistīto nelaiemes gadījumu darbā īpatsvars

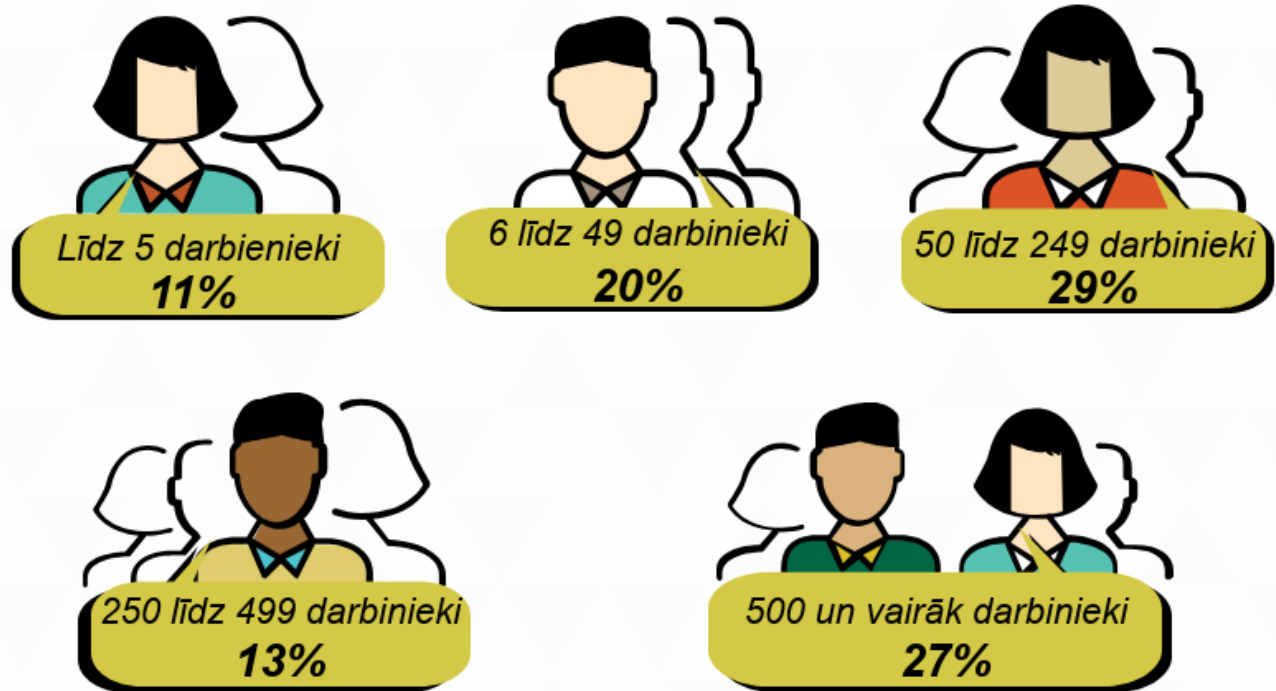

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumos darbā cietušo skaits pēc uzņēmuma lieluma (2015.-2017. gads)

Uzņēmuma lielums

Valsts darba
inspekcija

Nozares, kurās visbiežāk notikuši nelaimes gadījumi lietojot ķīmiskas vielas vai ķīmiskos maisījumus

Lauksaimniecība – 18%

Izmitināšana un ēdināšana – 9%

Apstrādes rūpniecība – 36%

Veselības un sociālās aprūpes
nozare – 7%

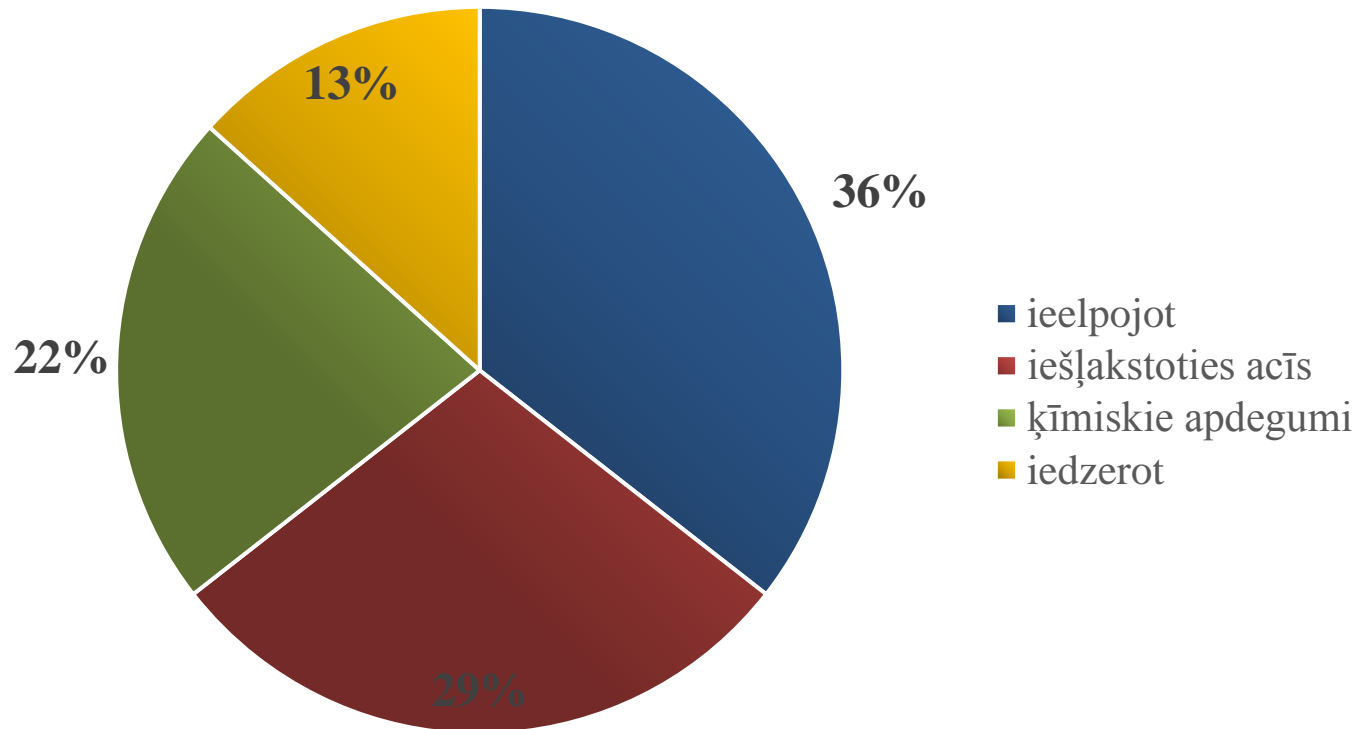
Izglītība – 7%

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumu darbā sadalījums pēc traumas gūšanas veida (2015. – 2017. gads)

Valsts darba
inspekcija

Ieelpojot:

- Izplūdes gāzes
- Tosola tvaikus
- Dezinfekcijas līdzekļu izgarojumus
- Amonjaka gāzi
- Amonija hidroksīda tvaikus
- Metāna gāzi

Valsts darba
inspekcija

Iešļakstās acīs:

- Hlors
- Šķīdinātājs
- Betona masa
- t/l «Kurmis»
- Terpentīns
- Nātrija sārms
- Acetonu saturošs šķidrums
- Trauku mazgājamais līdzeklis
- Dezinfekcijas līdzekļi

Valsts darba
inspekcija

Iedzerot:

- Atdzelžošanas šķidrums
- Mazgāšanas un balināšanas līdzekli «Belizna»
- Sārmu
- Degvielu

Valsts darba
inspekcija

Iegūti ķīmiski apdegumi, kuri radušies darba procesā ar:

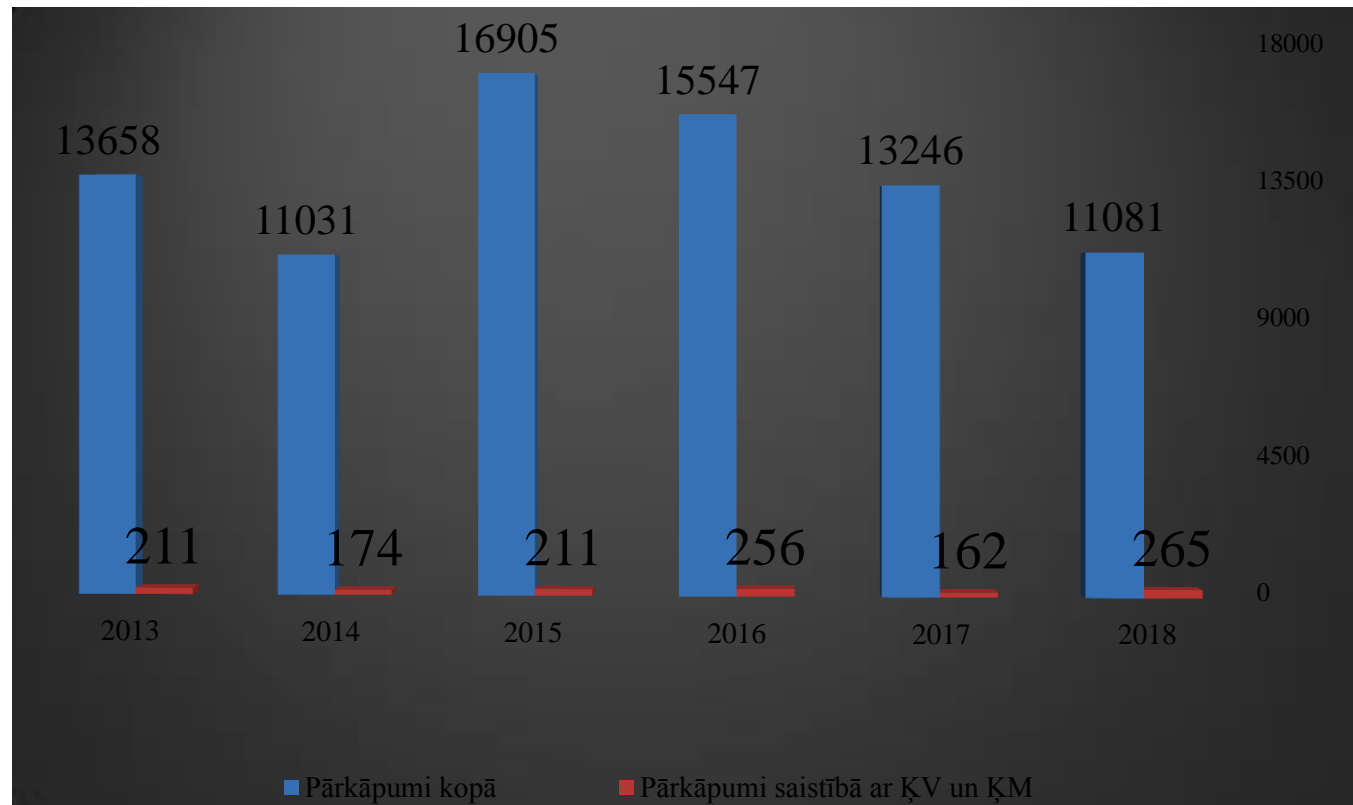

- Akumulatoru skābi
- Tionilhlorīdu
- Skābi
- Mazgāšanas līdzekļa koncentrātu
- Nātrija sārmu

Valsts darba
inspekcija

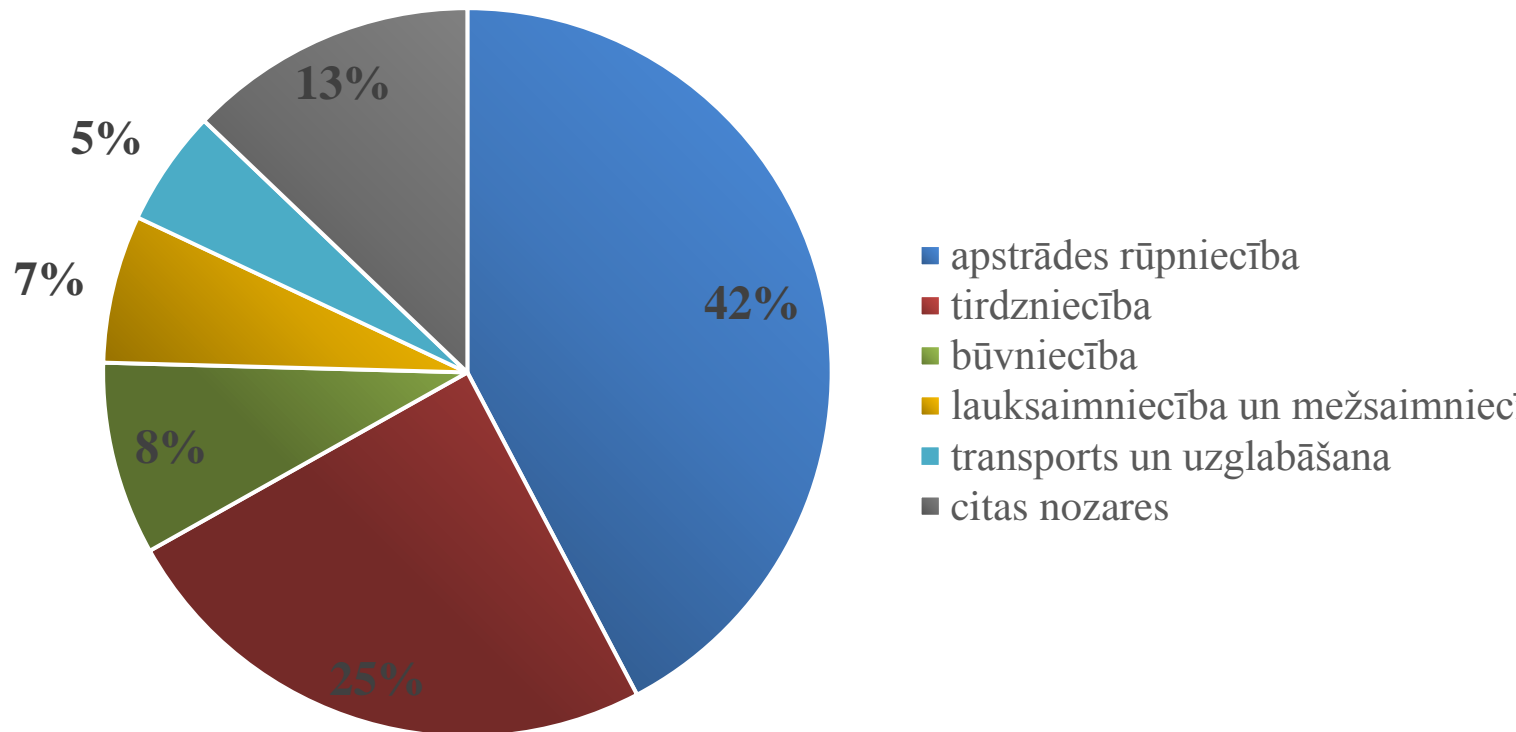
Pārkāpumu skaits VDI izdotajos rīkojumos saistībā ar ķīmisko vielu (ĶV) un maisījumu (ĶM) izmantošanu darba vidē

Valsts darba
inspekcija

Nozares, kurās visbiežāk konstatēti pārkāpumi, lietojot ķīmiskās vielas un ķīmiskos maisījumus

Valsts darba
inspekcija

Paldies par uzmanību!

10.04.2019., Rīga